

PROKURATUUR

Kriminaalmenetluse osalise lõpetamise määrus

Koostamise kuupäev ja koht:	05.12.2025, Tallinn
Koostaja ametinimetus ja nimi:	ringkonnaprokurör Lily Sandel
Ametiasutuse nimi:	Majandus- ja Korruptsioonikuritegude Ringkonnaprokuratuuri I osakond
Kriminaalasja number:	23730000076
Kuriteo kvalifikatsioon:	KarS § 93 ¹ lg 1 – § 22 lg 3
Kahtlustatava nimi (isikukood):	XXX, ik XXX

Kriminaalasjas nr 23730000076 alustati 30.03.2023 menetlust KarS § 93¹ lg-te 1 ja 2 tunnustel selles, et 16.09.2022 importis XXX AS, keda tolliprotseduuride teostamisel esindas XXX AS (edaspidi ka deklarant), 12 430 071 kg rasket kütteõli (kaubakoodiga 2707 999 990), mis on ostetud Venemaa äriühingult ning eksporditud Venemaalt Eestisse.

KarS § 93¹ lg 1 ja 2 järgi kvalifitseeritavale süüteole kaasaaitamises on esitatud kahtlustus XXX AS'ile, kelle suhtes menetlus lõpetati otstarbekuse kaalutlustel 18.03.2024, ja selle endisele juhatuse liikmele XXX. 23.10.2025 tunnistati kriminaalasja kohtueelne menetlus lõpuleviiduks ning kriminaalasja materjalid esitati tutvumiseks kaitsjatele.

Kuigi XXX ei tunnista süüteo toimepanemist, on ta menetlusökonomilistel ja otstarbekuse kaalutlustel taotlenud menetluse lõpetamist KrMS § 202 alusel.

KrMS §-s 202 kriminaalasja menetlejale antud õigus lõpetada menetlus otstarbekuse tõttu on käsitatav kaalutusõigusena, mille eesmärk hõlmab lisaks menetlusökonomikale ka proportsionaalsuse põhimõttest tuleneva vajaduse välistada karistuse kohaldamine juhtudel, mil see oleks teo asjaolusid silmas pidades ilmselgelt mittemõõdukas (vt RKKKo nr 3-1-1-85-04). Hoolimata asjaolust, et KrMS § 202 kohaldamine eeldab teo karistatavuse üldiste eelduste (süüteo koosseis, õigusvastatus, süü) tuvastamist ning võib seetõttu näida isikut süüstavana, ei rajane sellel alusel kriminaalasja lõpetamise määrus samasugusel tõenduslikul baasil ja õiguslikul analüüsil kui süüdimõistev kohtuotsus ega ole sellega samastatav. See on ka mõistetav, kuna kriminaalmenetluse lõpetamine avaliku menetlushuvi puudumise tõttu teenib eelkõige menetlusökonomia eesmärki (vt RKKKo nr 1-17-3615 punkt 21). Sellest lähtuvalt saab hinnata KrMS § 202 kohaldamisel teo süü suurust ja avaliku huvi puudumist üksnes hüpoteetiliselt.

Prokuratuur peab XXX suhtes põhjendatuks menetluse lõpetamist eeltoodud alusel, sest talle etteheidetav tegu on üksnes kaasaaitamine teise isiku õigusvastasele teole. Kaasaaitamine on kergem süüteo toimepanemise vorm, mille puhul on seadusandja näinud ette ka võimaluse kohaldada karistust alla seaduses sätestatud alamäära.

Antud juhul tuleb tähelepanu pöörata sellele, et XXX AS-i endisele juhatuse liikmele (XXX) kahtlustusega etteheidetud tegevus seisnes mitte sanktsioneeritud kauba soetamises ja Eestisse toimetamises (s.o põhiteos), vaid eelkõige teiste isikute poolt juba varem soetatud ja Eestisse transporditava kauba vastuvõtmises ja ladustamises. XXX AS-i põhitegevus ongi kütteõli ja gaaside ladustamine. Järelikult on kahtlustatavale etteheidetav tegu tihedalt piirneb nn neutraalse kaasaaitamisega (so mittekaristatava teoga), kus kaasaitaja ei lisa oma tavapärase majandustegevusega põhiteole olulist ebaõiglust. Sellest lähtuvalt on võimaliku kaasaaitamisteo süü suurus igal juhul väike. XXX ei saanud süüteo toimepanemisest vahetut kasu ja kui rääkida kahtlustusega etteheidetud teost, siis võis see olla toimepandud pigem juriidilise isiku huvides.

Seega, arvestades XXX vähest teosüüd, avaliku menetlushuvi puudumist ning seda, et XXX on võtnud endale vabatahtliku kohustuse tasuda riigituludesse 10 000 eurot, peab prokurör põhjendatuks kriminaalmenetluse lõpetamist KrMS § 202 alusel.

Juhindudes KrMS §-dest 202 lg 7 ja 206, prokurör

määras:

1. Lõpetada kriminaalasja nr 23730000076 menetlus XXX suhtes.
2. Määratud kohustuse liik ja tähtaeg:
 - KrMS § 202 lg 2 p 2 alusel määrata XXX kohustus tasuda riigituludesse 10 000 eurot, mille täitmise tähtajaks määrata 6 kuud alates kriminaalmenetluse lõpetamisest.
Tulenevalt KrMS § 202 lg-test 6 ja 7 kuulub kriminaalmenetlus uuendamisele, kui määratud kohustust tähtaegselt ei täideta.
3. KrMS 4. peatükis loetletud tõkendite ja muude kriminaalmenetluse tagamise vahendite tühistamine: tõkendit ei ole kohaldatud.
4. Asitõendid või äravõetud või konfiskeerimisele kuuluvad objektid: XXX ei ole asitõendeid või muid esemed ära võetud. XXX AS'i poolt vabatahtlikult välja antud e-postkastidest ja muudest andmetest tehtud koopiafailide osas võetakse seisukoht kriminaalasjas tehtavas lõpplahendis.
5. Riiklikus sõrmejälgede registris ja riiklikus DNA-registris sisalduvate andmete kustutamine: andmeid ei ole kogutud.
6. Kriminaalmenetluse kulud: puuduvad.
7. Vastavalt KrMS § 206 lõikele 2 tuleb kriminaalmenetluse lõpetamise määruse koopia viivitamata saata: XXX ja kaitsja Dmitri Teplõhhile.

/allkirjastatud digitaalselt/

Lily Sandel

Olen kohustustega nõus: */allkirjastatud digitaalselt/*

XXX